

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آن‌ها بنویسید.

رسول: ... رُسل: ... کتاب: ... کُتب: ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کن.

○ بیّنات	○ فایده‌ها
○ ناس	○ آهن
○ حدید	○ نیرومند
○ منافع	○ دلایل روشن
○ قوی	○ مردم

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ سوره فاطر

آوردند برای آن‌ها ... شان ... و مطالب حکمت‌آموز و ... روشنگر

۲- وَ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾ سوره مؤمنون

و برای شما در دام‌های اهلی ... است و نیز از آن‌ها می‌خورید.

۳- إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾ سوره هود

قطعاً ... تو، او ... شکست‌ناپذیر است.

۴- وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا سوره بقره

و صحبت کنید با ... خوب.

آیه‌ی ۲۵ سوره‌ی حدید (آیه‌ی قسط) را که در این جلسه آمده، بخوان و سه وسیله‌ای را که با آهن ساخته شده و در خانه از آن استفاده می‌شود، نام ببر.

سُورَةُ الْمُجَادِلَةِ
آیاتها ۲۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ
وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۱
مِنْكُمْ مِنْ نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا الَّتِي
وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ
لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ۲
لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا ذَلِكَ تَوْعَظُونَ بِهِ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۳
فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ
مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فِطَاعًا سِتِّينَ
مِسْكِينًا ذَلِكَ لِيُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۴ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ
وَاللَّكْفِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۵
إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
كُتِبُوا كَمَا كُتِبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ يَتَذَكَّرُ
وَاللَّكْفِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ۶
يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُمْ
بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۷

يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ

خداوند کسانی از شما را که ایمان آورده

و الَّذِينَ أَوْتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ

و اهل علم و دانش هستند، درجات بالایی می‌بخشد.

سوره مجادله، آیه ۱۱

به کمک تصویر با دوستان خود درباره‌ی این پیام قرآنی گفت‌وگو کنید.

ابوریحان بیرونی (ریاضی‌دان و منجم)

خواجه نصیرالدین طوسی (ریاضی‌دان،
منجم، اندیشمند و سیاستمدار برجسته)

جابرین حیّان (پدر علم شیمی)

ابوعلی سینا (فیلسوف و پزشک
بزرگ مشرق زمین)

طاهره صفارزاده
(مترجم قرآن به زبان فارسی و انگلیسی)

شهید مصطفی احمدی روشن
(دانشمند انرژی هسته‌ای)

پرفسور سید محمود حسایی
(پدر علم فیزیک ایران)

حکیم ابوالقاسم فردوسی
(شاعر نامدار)

فعالیت: این پیام قرآنی را در قرآن کریم پیدا کنید و آن را یک بار دیگر بخوانید.

پیام قرآنی درس را بخوان و درباره‌ی یکی از دانشمندان مسلمان تحقیق کن
و گزارش کوتاهی از آن را برای دوستانت بگو.

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید و از روی آن بخوانید.

مادر فلزات

وَ أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ

سوره‌ی حدید، آیه‌ی ۲۵

واژه‌ی **حدید** به معنای آهن در چند جای قرآن آمده است. یکی از مشهورترین آن‌ها که به فایده‌ی آن نیز اشاره دارد، در سوره‌ای به همین نام آمده است و شما آیات آن را در درس یازدهم خواندید.

آهن، یکی از نعمت‌هایی است که خداوند در طبیعت قرار داده تا انسان‌ها از آن استفاده کرده و از فواید آن بهره‌مند شوند. آهن در زندگی ما اهمیّت زیادی دارد و از آن در عموم صنایع استفاده می‌شود.

* * *

داستان قرآنی^۱ زیر یکی از کاربردهای آهن را بیان می‌کند.

ذوالقرنین حاکمی مهربان، دانا و دشمن ظالمان بود. در یکی از سفرهایش به سرزمینی رسید که مردم آن‌جا از سوی قومی ستمگر اذیت و آزار می‌شدند. آن‌ها از ذوالقرنین خواستند با توانایی و دانایی خود، آنان را از شرّ آن قوم ظالم نجات دهند.

ذوالقرنین وقتی دید تنها راه نفوذ و هجوم قوم ظالم به آن مردم از بین دو کوه است، تصمیم گرفت میان درّه آن دو کوه سدّی بزرگ و محکم بسازد تا مانع تجاوز آن قوم ستمگر شود. او از مردم خواست هر چه می‌توانند آهن، مس، سنگ و چوب فراهم آورند. او با آن‌ها سدّی بلند و مستحکم ساخت. این سدّ آهنین مانع نفوذ و عبور آن قوم ظالم شد. وقتی کار ساختن آن سدّ بی‌نظیر تمام شد، ذوالقرنین این موقّیّت را از لطف و رحمت خداوند دانست و چنین گفت: **هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي**. این داستان در سوره‌ی کهف آیات ۸۳ تا ۹۸ آمده است.

ادامه‌ی آیات درس تا آیه‌ی ۱۱ سوره‌ی مجادله را از روی قرآن، بخوان.

خواندن قرآن

صفحه ۴۴ قرآن کامل

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ
 صَدَقَةٌ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْهَرٌ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
 ۱۲ ءَأَسْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقْتُمْ فَاذ لَّمْ تَفْعَلُوا
 وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ
 وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۱۳ ﴿الْمُرْتَالِي الَّذِينَ تَوَلَّوْا
 قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى
 الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۱۴ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ
 مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۱۵ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِ
 اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۱۶ لَن نُّغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا أَوْلَادَهُمْ
 مِن لِّلَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۱۷ يَوْمَ
 يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
 عَلَىٰ شَيْءٍ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ۱۸ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ
 فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ
 هُمُ الْخَاسِرُونَ ۱۹ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي
 الْأَذَلِّينَ ۲۰ كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ۲۱

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن بخوانی.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

آیات و عبارات منتخب از سوره‌ی مُجَادِلَه را بخوانید و به معنای آن‌ها توجه کنید.

۱- فَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ

پس به پا دارید نماز را و بپردازید زکات را

۲- وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ

و اطاعت کنید از خدا و پیامبرش

۳- وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۳﴾

و خدا آگاه است به آنچه انجام می‌دهید

۴- كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي

خداوند مقرر کرده است که من و پیامبرانم حتماً پیروز می‌شویم

۵- إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿۲۱﴾

قطعاً خدا قدرتمند و شکست‌ناپذیر است.

۶- ... رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ

... خداوند از مؤمنان راضی است و ایشان نیز از خدا راضی هستند.

۷- أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ

ایشان حزب خدا هستند

۸- أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۲۲﴾

بدانید که حزب خدا حتماً رستگار و موفق هستند.